

Til lovforslag nr. L 40. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 20. maj 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af adoptionsloven

(International adoption)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Andreasen, Svend Bank, Beder,
Bykilde, Lisbeth og Stig, Rødovre
DanAdopt,
Dansk Forening for Neurofibromatosis Reck-
linghausen,
De Samvirkende Invalideorganisationer,
Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre,
Koordinationsgrupperne der repræsenterer
amtskommunerne øst og vest for Storebælt i
adoptionsspørgsmål,
Landsforeningen Adoption og Samfund,
PTU og
Terre des Hommes.

Der er af justitsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Udvalget har under udvalgsarbejdet været meget optaget af, at der med lovændringen i forhold til den gældende ordning sker et væsentligt mere intensivt og dybtgående tilsyn med samrådene for hermed at sikre, at praksis i samrådene bliver ensartet.

Denne koordinering af praksis skal ske med udgangspunkt i den praksis, der fastlægges af

Adoptionsnævnet som øverste instans i behandlingen af konkrete sager. Tilsynsmyndighedens opgave vil således navnlig være at sikre, at nævnets praksis følges generelt.

Udvalget har overvejet, om tilsynsbeføjelsen med samrådene burde henlægges til justitsministeren (Civilretsdirektoratet) i stedet for til Adoptionsnævnet. Bl.a. som følge af Adoptionsnævnets status som uafhængig myndighed vil Civilretsdirektoratet imidlertid ikke kunne omgøre nævnets afgørelser eller give det tjenestebefalinger vedrørende behandlingen af de enkelte konkrete sager. Hvis tilsynsbeføjelsen henlægges til Civilretsdirektoratet, vil konsekvensen således alene være, at det er direktoratet og ikke Adoptionsnævnet, der skal implementere nævnets praksis, idet direktoratet ikke som tilsynsmyndighed vil kunne etablere en praksis, der afviger fra nævnets.

På den baggrund kan udvalget acceptere, at tilsynsbeføjelsen med samrådene henlægges til Adoptionsnævnet, idet udvalget samtidig har lagt vægt på justitsministerens oplysning om, at det ikke er ensbetydende med, at gennemførelsen af den reform, som lovforslaget indebærer, ikke er underlagt en overordnet politisk kontrol.

Udvalget har i den sammenhæng tillige noteret sig justitsministerens tilkendegivelse om, at der efter en vedtagelse af lovforslaget vil skulle gennemføres en række ændringer af de gældende administrative forskrifter på adoptionsområdet med henblik på en udmøntning af lovforslaget, herunder af de foreslåede lempelser af alders- og helbredskravene.

Det vil påhvile Adoptionsnævnet i de konkrete sager at træffe afgørelse i overensstemmelse hermed.

Skulle den situation opstå, at Adoptionsnævnets praksis ikke i tilstrækkelig grad afspejler intentionerne i lovforslaget, vil der kunne (og skulle) foretages ændringer i de nævnte forskrifter. Kompetencen hertil tilkommer justitsministeren under sædvanligt politisk ansvar, jf. adoptionslovens § 25.

Der bør i den forbindelse sikres offentligt kendskab til Adoptionsnævnets praksis og øvrige virksomhed. Justitsministeriet vil derfor fastsætte, at nævnet fremover - med virkning fra år 2000 - skal afgive en årsberetning. Årsberetningen vil både omfatte nævnets virksomhed som klageinstans - herunder med konkrete oplysninger vedrørende praksis med hensyn til alder og helbred m.v. - og virksomheden som tilsynsmyndighed og vidensindsamler m.v.

På den baggrund finder udvalget, at lovforslaget - samtidig med at fastlægge den sagligt rigtige tilsynsordning - giver mulighed for politisk kontrol med lovforslagets gennemførelse i praksis. Nøglen til korrektion i tilfælde, hvor Adoptionsnævnet måtte anlægge en i forhold til lovforslaget »skæv«
praksis, er ikke tilsynsbeføjelsen, men justitsministerens beføjelse til at udstede (præciserende) administrative forskrifter.

Udvalget betoner, at nævnets opgave er at føre tilsyn med samrådenes afgørelser om godkendelse af adoptanter og deres sagsbehandling i forbindelse hermed. Spørgsmål om, hvorvidt f.eks. samrådssekretariatene handler i overensstemmelse med god forvaltningsskik og herunder iagttager almindelige principper om høflig adfærd m.v. i forhold til adoptanterne, henhører derimod ikke under nævnet. Sådanne spørgsmål vil i stedet - ligesom i dag - kunne indbringes for amtskommunen som personalemyndighed, jf. herom nedenfor.

Med hensyn til tilsynet med de formidlende organisationer har udvalget også overvejet, om dette tilsyn burde ligge hos justitsministeren (Civilretsdirektoratet) og ikke hos Adoptionsnævnet. Når udvalget alligevel ikke har stillet ændringsforslag herom, skyldes det bl.a. som anført i lovforslagets bemærkninger, at Adoptionsnævnet skal være ansvarlig for at indhente, bearbejde og formidle viden på adoptionsområdet såvel på nationalt som internationalt plan. Derved opnår Adoptionsnævnet de informationer om den in-

ternationale udvikling på adoptionsområdet, som må anses for en forudsætning for et effektivt tilsyn med de formidlende organisationers virksomhed i udlandet.

Adoptionsnævnet må således anses for at have de bedste faglige forudsætninger for at varetage det styrkede tilsyn med organisationernes virksomhed, som lovforslaget lægger op til.

Hertil kommer, at det kun er på begrænsede områder, at tilsynet med organisationerne overføres til Adoptionsnævnet. Det drejer sig alene om organisationernes behandling af matchingforslag og organisationernes virksomhed i udlandet.

På alle andre områder - f.eks. vedrørende generelle faglige kvalifikationer, økonomiske og organisatoriske forhold, fastsættelse og opkrævning af formidlingsgebyrer m.v. - forbliver tilsynskompetencen i Civilretsdirektoratet. Det samme gælder kompetencen til at skride ind i anledning af så alvorlige forhold, at der kan blive tale om en fratagelse af autorisationen. Dette gælder også, for så vidt angår virksomheden på matchingområdet og i udlandet. Kompetencen til at fratage organisationerne deres autorisation m.v. vil således i alle tilfælde tilkomme Civilretsdirektoratet under sædvanligt politisk ansvar og ikke Adoptionsnævnet.

Udvalget fremhæver endvidere, at der efter den foreslåede ordning ikke vil være spørgsmål vedrørende samrådene og de formidlende organisationer, som ikke kan indbringes for en offentlig myndighed. Kompetenceordningen, for så vidt angår en række spørgsmål af praktisk betydning, kan i den forbindelse mere skematisk fremstilles således:

- Klager over samrådenes afslag på godkendelse som adoptant kan indbringes for Adoptionsnævnet.
- Klager over samrådenes og samrådssekretariaternes sagsbehandling kan - for så vidt angår spørgsmål af betydning for den trufne afgørelse - ligeledes indbringes for Adoptionsnævnet.
- Klager over overtrædelse af reglerne om god forvaltningsskik, herunder lang sagsbehandlingstid eller uhøflig optræden m.v. i samrådssekretariatene, kan indbringes for amtsrådet.
- Klager over de formidlende organisationers behandling af matchingforslag og over deres

virksomhed i udlandet kan indbringes for Adoptionsnævnet.

- Klager over de formidlende organisationer vedrørende andre spørgsmål, herunder bl.a. fastsættelse og opkrævning af gebyrer m.v., kan indbringes for Civilretsdirektoratet.

Det, der er anført ovenfor, kan kort sammenfattes således:

Lovforslaget indebærer, at kompetencen til at føre tilsyn med adoptionssamrådene henlægges til Adoptionsnævnet.

Det skyldes bl.a., at tilsynsvirksomheden navnlig består i generelt at implementere den praksis, som fastlægges af nævnet, og at nævnet må anses for bedst egnet hertil.

Nøglen til korrektion i tilfælde, hvor Adoptionsnævnet måtte anlægge en i forhold til lovforslagets principper og intentioner »skæv« praksis, er ikke tilsynsbeføjelsen, men beføjelsen til at fastsætte (præciserende) administrative forskrifter. Denne beføjelse tilkommer, uanset hvor tilsynskompetencen ligger, justitsministeren under sædvanligt politisk ansvar.

Lovforslaget indebærer endvidere, at beføjelsen til at føre tilsyn med de formidlende organisationer med hensyn til matchingsspørgsmål og virksomheden i udlandet tilkommer Adoptionsnævnet. Det skyldes, at nævnet har de bedste faglige forudsætninger for at varetage disse funktioner.

Tilsynskompetencen på alle andre områder ligger fortsat hos Civilretsdirektoratet. Endvidere tilkommer kompetencen til at skride ind og fratage organisationerne deres autorisation i alle tilfælde Civilretsdirektoratet under sædvanligt ansvar.

Der vil ikke være spørgsmål vedrørende klager over adoptionssamrådene, deres sekretariater eller de formidlende organisationer, som ikke kan indbringes for en overordnet instans.

Endvidere er udvalget vedrørende tilsyn med de formidlende organisationer og en eventuel inddragelse af en autorisation opmærksom på justitsministerens forsikring om, at i tilfælde, hvor der måtte blive spørgsmål om at inddrage en autorisation, vil Civilretsdirektoratet under alle omstændigheder sikre, at verserende sager kan afsluttes på en forsvarlig måde.

Hvor en organisation midlertidigt er ophørt med at behandle bestemte typer af sager, har Civilretsdirektoratet i overensstemmelse hermed sikret, at adoptanternes og adoptivbørnenes inte-

resser kunne varetages på anden måde. Det kan i den forbindelse tilføjes, at det efter de gældende autorisationer er et krav, at organisationerne hensætter tilstrækkelige økonomiske midler til, at verserende sager i tilfælde af organisationens ophør m.v. kan færdigbehandles på en betryggende og tilfredsstillende måde.

Civilretsdirektoratets tilsyn med de formidlende organisationer er baseret på en løbende dialog med organisationerne. Bl.a. på den baggrund er der ikke i nyere praksis sket egentlig inddragelse af de meddelte autorisationer.

Endelig vedrørende Adoptionsnævnets område og arbejdsopgaver har udvalget med tilfredshed noteret, at det er justitsministerens opfattelse, at opgaven vedrørende vidensindsamling m.v. på adoptionsområdet også er en opgave, der bør varetages af Adoptionsnævnet, og at nævnets sekretariat i den forbindelse bør udbygges, ligesom nævnet skal have mulighed for at søge konsulentbistand til løsning af enkelte projekter. Justitsministeren har endvidere foreslået, at Adoptionsnævnet skal have mulighed for at indkalde personer, som må antages at have særlig indsigt eller interesse i de spørgsmål, der behandles af nævnet, jf. lovforslagets § 25 b, stk. 4. Herved imødekommes efter justitsministerens og udvalgets opfattelse det behov for inddragelse af bredere sagkundskab m.v., som der fra flere sider er peget på.

Ministerens ændringsforslag om at etablere et alsidigt sammensat, politisk forankret organ, som ligger uden for den eksisterende struktur på området, hilses velkomment af udvalget. Et sådant organ vil som en fritstående instans ved siden af det almindelige sagsbehandlingssystem kunne have til opgave mere overordnet at følge udviklingen på adoptionsområdet, herunder udmøntningen af det foreliggende lovforslag, at skabe debat m.v. om væsentlige adoptions-spørgsmål og at fremkomme med ændringsforslag eller anbefalinger på området.

Udvalget har bemærket, at justitsministeren under alle omstændigheder lægger stor vægt på, at de relevante myndigheder og organisationer m.v. bliver inddraget i forbindelse med regelændringer og andre væsentlige initiativer på adoptionsområdet, og at Justitsministeriet også fremover ved nedsættelsen af lovforberedende udvalg m.v. vil sikre en alsidig repræsentation af synspunkter, ligesom Justitsministeriet vil sikre, at udkast til administrative forskrifter m.v. på

området udsendes i bred høring inden udstedelsen.

Gennemførelsen af ændringsforslaget vil indebære, at det offentlige adoptionssystem består af to »søjler« med justitsministeren som den øverste ansvarlige.

Den ene søjle vil varetage sagsbehandlingssiden m.v. (Adoptionsnævnet, Civilretsdirektoratet, samrådene, statsamterne m.v.).

Den anden søjle vil varetage den bredere politik-, debat- og initiativskabende funktion (Adoptionsrådet).

Udvalget har nøje overvejet, hvordan man kan sikre kommende adoptivforældre aktindsigt hos de formidlende organisationer vedrørende deres egen sag. Udvalget har noteret sig justitsministerens tilsagn om nøje at ville følge spørgsmålet om åbenhed i de formidlende organisationer og sørge for, at der efter drøftelse med de formidlende organisationer og Adoption og Samfund udarbejdes en redegørelse om, hvorvidt der er behov for en regulering af spørgsmålet om aktindsigt, og om, hvorledes en sådan regulering i givet fald bør ske.

Justitsministeriet har endvidere givet tilsagn om at orientere Retsudvalget, når denne redegørelse foreligger.

Udvalget har forståelse for justitsministerens tvivl med hensyn til, om forvaltningslovens regler om partsaktindsigt, der efter deres indhold og struktur m.v. er afpasset efter den offentlige forvaltning, er egnede til anvendelse på de private formidlende organisationer. Under alle omstændigheder bør en sådan ordning - der må antages at kunne have vidtrækkende konsekvenser for de formidlende organisationer bl.a. i relation til behovet for fortrolighed i forhold til udenlandske samarbejdspartnere - ikke gennemføres uden en inddragelse af organisationerne.

Med hensyn til spørgsmålet om alders- og helbredsforhold bemærker udvalget, at lovforslaget på dette punkt bygger på meget grundige overvejelser i Adoptionsudvalget. Lovforslaget er på begge områder udtryk for en lempelse i forhold til gældende ret og er blevet modtaget med tilfredshed af bl.a. De Samvirkende Invalideorganisationer.

Udvalget har fæstet sig ved justitsministerens redegørelse om, at en gennemførelse af lovforslaget vil indebære, at retstilstanden bliver mere fleksibel.

Aldersreglerne vil f.eks. kunne fraviges, for så vidt angår større børn og andre børn, der kan være vanskelige at anbringe. Det er i så fald en forudsætning, at ansøgerne - bl.a. gennem erfaringer med egne børn - har de særlige kvalifikationer, der vil kunne medvirke til at sikre et gunstigt forløb af adoptivforholdet med et sådant barn.

Endvidere bør aldersreglerne kunne fraviges i tilfælde, hvor den ene ansøger er ældre end 40 år, hvis den anden er noget yngre. Er den ene ægtefælle over 45-46 år, bør godkendelse dog efter forslaget normalt ikke kunne ske, selv om den anden ægtefælle er tilsvarende yngre.

Endelig er der lagt op til, at aldersreglerne fortsat skal kunne fraviges i tilfælde, hvor adoptanter, der i en sen alder har adopteret et barn, derefter ønsker at adoptere endnu et barn.

Vedrørende helbredsforhold har ministeren anført, at der i lovforslaget er lagt op til en liberalisering af praksis på området, navnlig for så vidt angår betydningen af handicaps.

Det anføres således under pkt. 8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at der bør ske en lempelse af praksis, således at personer med handicap i højere grad end i dag efter en individuel vurdering vil kunne godkendes som adoptanter. Endvidere anføres bl.a., at der herved bør anlægges en bredere synsvinkel end den medicinske, således at også anden sagkyndig bistand, herunder fra Det Centrale Handicapråd, inddrages.

Med hensyn til sygdomme bør det løbende overvejes, om der - i lyset af nyere udvikling på det medicinske område m.v. - er grundlag for at tage praksis på området op til revision. I det omfang, det er relevant og hensigtsmæssigt, bør der inddrages eksternt sagkundskab, f.eks. i form af drøftelser med Retslægerrådet eller Sundhedsstyrelsen.

Endelig bør retningslinjerne for, hvilke sygdomme og handicaps der i almindelighed bør føre til afslag på godkendelse som adoptant, være så gennemskuelige og forudsigelige som muligt, og de bør være offentligt tilgængelige.

Lovforslaget indebærer således en væsentlig liberalisering i forhold til gældende praksis. Det kan bl.a. fremhæves, at der sker en lempelse af praksis i tilfælde, hvor den ene ægtefælle er 45-46 år, mens den anden ægtefælle er noget yngre, eller hvor der er tale om større eller vanskeligt anbringelige børn, at der sker væsentlige lempelser i handicappedes adgang til at adoptere, og at

det løbende skal overvejes, om praksis med hensyn til sygdomme bør tages op til revision. Navnlig for så vidt angår betydningen af sygdom og handicap, vil der i væsentligt højere grad, end det sker i dag, skulle foretages en helt konkret vurdering af den enkelte ansøgers egnethed som adoptant.

Særligt med hensyn til alder har ministeren understreget, at adoptionslovgivningen ikke - heller ikke som udgangspunkt - opstiller en fast aldersgrænse for adoptanter, men alene en grænse for, hvilken forskel i alder der normalt bør være mellem adoptant og adoptivbarn. Det betyder, at ansøgere, der er over 40 år og derfor som udgangspunkt ikke vil kunne godkendes som adoptant til et lille barn, i stedet vil kunne godkendes som adoptant til et større barn.

Hertil kommer de lempelser, som lovforslaget indebærer, jf. ovenfor. Ministeren har i den forbindelse fremhævet, at den aldersgrænse på 45-46 år, der ved adoption af et lille barn opstilles i tilfælde, hvor den anden ægtefælle er noget yngre, ikke er absolut, men vil kunne fraviges efter en konkret vurdering. Der henvises til pkt. 6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Om de principielle hensyn, der ligger bag reglerne om aldersforskel mellem adoptanter og adoptivbørn, anføres under pkt. 6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger bl.a. følgende:

»Reglerne om aldersforskel mellem ansøgere og barn bør efter Justitsministeriets opfattelse medvirke til at sikre, at adoptanterne under hele barnets opvækst har de fornødne ressourcer til at tage sig af barnet og har lyst og evne til at tage del i barnets leg og øvrige aktiviteter.

Aldersreglerne bør endvidere tage hensyn til det forhold, at mulighederne for, at barnet kan beholde begge sine forældre, indtil det bliver voksen, rent statistisk er mindre, jo ældre forældrene er ved modtagelsen af barnet.

Det bør også søges undgået, at aldersreglerne medvirker til at stille adoptivbørn anderledes end børn i biologiske familier ved, at adoptivbørns forældre er betydeligt ældre end forældrene til adoptivbørnenes jævnaldrende skolekammerater og venner.«

Justitsministeren har tilkendegivet som sin opfattelse, at de anførte hensyn indebærer, at der i tilfælde, hvor et ægtepar ønsker at adoptere, må lægges vægt på begge ægtefællers alder.

Der kan i den forbindelse være særlig grund til at pege på, at mange adoptivbørn netop kommer

fra situationer, der er præget af opløsning og ustabilitet i familielivet. En lang række adoptivbørn har end ikke haft en familie. Efter udvalgets opfattelse må det også derfor være et mål at sikre, at de adopteres af forældre, som i enhver henseende er ressourcemæssigt egnede til at tage sig af dem, og som børnene kan beholde, indtil de bliver voksne.

Endelig bemærkes, at det efter udvalgets opfattelse vil være et væsentligt spørgsmål, om giverlandene vil være indstillet på at stille børn til rådighed. Som nærmere omtalt i betænkningen, side 48 f., og besvarelsen af spørgsmål nr. 18 stiller giverlandene således generelt krav om, at aldersforskellen mellem adoptant og adoptivbarn ikke overstiger 40 år.

Det tilføjes, at de foreslåede alderskriterier er nøje afpasset efter lovgivningen om kunstig befrugtning. Der henvises nærmere til besvarelsen af spørgsmål nr. 18.

Med hensynet til spørgsmålet om en ny ordning med hensyn til godkendelsernes indhold bemærker udvalget, at der her er tale om et kompliceret spørgsmål, som ikke er indgået i Adoptionsudvalgets arbejde, ikke er reguleret eller i øvrigt omtalt i lovforslaget og ikke har været gjort til genstand for spørgsmål fra Retsudvalget i forbindelse med lovforslagets hidtidige behandling. Af hensyn til den videre administration vil der endvidere efter udvalgets opfattelse være behov for en nærmere afklaring af en ny ordning på området.

Justitsministeren har erklæret sig enig i, at der kan være grund til at overveje udformningen af godkendelser som adoptant. Justitsministeriet vil derfor i samarbejde med de relevante myndigheder og organisationer tage spørgsmålet op til nærmere overvejelse. Justitsministeriet vil orientere Retsudvalget, når disse overvejelser er afsluttet.

Det adoptionsforberedende kursus bør efter udvalgets opfattelse have et indhold, der giver deltagerne kendskab til barnets identitetsudvikling og adoptionens betydning, forståelse for barnets oplevelser forud for adoptionen og disses mulige betydning for barnets opvækst, hvordan barnløshed og dermed adoptionsmotivet har påvirket beslutningen, hvilke forventninger deltagerne har til barnet og forælderrollen, hvordan barnet modtages og omvendt barnets modtagelse af sine nye forældre. Det er endvidere også centralt at formidle oplysning til barnet om, at det er

adopteret, og hvordan fremmedfrygt håndteres. Endelig bør kurset bruges til afklaring af egne ressourcer og præferencer med henblik på godkendelse af barn i forslag.

Kursets opgave er at gøre disse problemstillinger klart for adoptanterne, og udvalget forventer derfor, at langt de fleste adoptanter har de nødvendige kvalifikationer, når de har gennemført kurset.

I lyset af det i forvejen høje niveau af brugerbetaling på området, finder udvalget det vigtigt, at udgifterne til kurset holdes på et ganske lavt niveau.

Udvalget ser frem til den af justitsministeren bebudede orientering af Retsudvalget, når det nærmere indhold af kurserne er fastlagt.

Ændringsforslag

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 23, stk. 2, ændres »§ 18, stk. 2 eller 3« til: »§ 18, stk. 2 eller 5«.

2) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 29 a indsættes i *kapitel 4*:

»§ 29 b. Justitsministeren nedsætter et adoptionsråd.

Stk. 2. Rådet består af en formand og indtil 14 andre medlemmer, herunder repræsentanter for Adoptionsnævnet, de formidlende organisationer, amtskommunerne, statsamterne og Landsforeningen Adoption og Samfund. Medlemmerne udpeges af justitsministeren for fire år.

Stk. 3. Rådets opgave er at følge udviklingen på adoptionsområdet og herunder medvirke til at skabe debat om generelle og principielle adoptions spørgsmål. Rådet kan afgive henstillinger og anbefalinger m.v. til de relevante myndigheder og organisationer. Rådet kan til brug for sin virksomhed anmode myndigheder og organisationer om at stille oplysninger til rådighed.

Stk. 4. Justitsministeren stiller sekretariatsbistand til rådighed for rådet.

Stk. 5. Rådet fastsætter selv sin forretningsorden.«

Til § 2

3) Ikrafttrædelsesdatoen »den 1. oktober 1999« ændres til: »den 1. januar 2000, § 1, nr. 7, dog først den 1. april 2000«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Lovforslagets § 1, nr. 2, indebærer bl.a., at indholdet af adoptionslovens § 18, stk 3, flyttes til det nye § 18, stk. 5.

På den baggrund foreslås det, at henvisningen i adoptionslovens § 23, stk. 2, til § 18, stk. 3, ændres til § 18, stk. 5.

Til nr. 2

Med det formål at etablere en myndighed uden for den eksisterende struktur, som kan følge udviklingen på adoptionsområdet og skabe debat m.v. herom, foreslås det, at der nedsættes et adoptionsråd.

Rådet skal efter forslaget bestå af en formand (direktøren for Civilretsdirektoratet) og indtil 14 andre medlemmer, herunder repræsentanter for Adoptionsnævnet, de formidlende organisationer, amtskommunerne, statsamterne og Landsforeningen Adoption og Samfund. Herudover kan der f.eks. være tale om repræsentanter for børneorganisationer m.v. og forskere med særlig indsigt i adoptions spørgsmål.

Medlemmerne udpeges af justitsministeren for en periode af fire år. Der skønnes ikke at være behov for udpegnings af suppleanter.

Rådets opgave er efter forslaget at følge udviklingen på adoptionsområdet og herunder medvirke til at skabe debat om generelle og principielle adoptions spørgsmål. Det bør overlades til rådet selv at vælge, hvilke temaer m.v. der skal tages op, men det forudsættes, at rådet navnlig i den første tid koncentrerer sig om en opfølgning på de reformer, som lovforslaget indebærer, herunder vedrørende praksis med hensyn til adoptanters alder og helbred m.v. og den nye tilsynsordnings virkning i praksis.

Rådet kan efter bestemmelsen anmode de relevante myndigheder og organisationer m.v. om at stille oplysninger til rådighed.

Rådet tillægges ikke retlige beføjelser, men har som nævnt til formål at følge udviklingen og at skabe debat på området. Bliver rådet opmærksom på spørgsmål, som andre myndigheder og

organisationer bør tage op, bør rådet henlede de pågældende myndigheders og organisationers opmærksomhed herpå og herunder eventuelt henstille eller anbefale, at der tages nærmere angivne initiativer. Rådet kan også mere generelt udarbejde f.eks. idéoplæg m.v. om aktuelle adoptionsspørgsmål.

Rådet fastsætter efter forslaget selv sin forretningsorden. Det kan i den forbindelse bestemmes, at rådet skal afgive en årsberetning om sin virksomhed.

Til nr. 3

Efter lovforslagets § 2 træder loven i kraft den 1. oktober 1999. I bemærkningerne til bestemmelsen anføres, at det dog - afhængig af tidspunktet for lovforslagets vedtagelse - kan være nødvendigt at ændre ikrafttrædelsesdatoen, således at der bliver tilstrækkelig tid til bl.a. at revi-

dere adoptionsbekendtgørelsen og adoptionscirkulæret og til at organisere de adoptionsforberedende kurser samt udvidelsen af Adoptionsnævnets sekretariat.

Som anført i besvarelsen af 10. februar 1999 af spørgsmål nr. 30 fra Folketingets Retsudvalg (L 40 - bilag 32) finder Justitsministeriet af hensyn til de forbedringer af adoptionssystemet, som lovforslaget indebærer, at loven bør træde i kraft så hurtigt, som det er praktisk muligt. Som ligeledes anført er det samtidig Justitsministeriets opfattelse, at der er behov for en udskydelse af lovens ikrafttrædelsestidspunkt.

Det foreslås på den baggrund, at ikrafttrædelsesdatoen fastsættes til den 1. januar 2000. Med hensyn til § 1, nr. 7, om de adoptionsforberedende kurser foreslås ikrafttrædelsestidspunktet dog fastsat til den 1. april 2000.

Lissa Mathiasen (S) fmd. Per Kaalund (S) Dorte Bennedsen (S) Else Marie Mortensen (S)

Jan Petersen (S) Anne Baastrup (SF) nfm. Sonja Albrink (CD) Elisabeth Arnold (RV)

Søren Søndergaard (EL) Birthe Rønn Hornbech (V) Inge Dahl-Sørensen (V)

Karen Rønde (V) Tom Behnke (FP) Bendt Bendtsen (KF) Pernille Sams (KF)

Peter Skaarup (DF) Jann Sjursen (KRF)